

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru aprobarea Conceptului sistemului informațional „Catalog semantic” și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a sistemului informațional „Catalog semantic”

În temeiul art.10 alin.(3) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.295-308, art.452), cu modificările ulterioare, și art.22 lit.c) și d) din Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:
 - 1) Conceptul sistemului informațional „Catalog semantic”, conform anexei nr. 1;
 - 2) Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a sistemului informațional „Catalog semantic”, conform anexei nr. 2.
2. Se instituie sistemul informațional „Catalog semantic”.
3. Se desemnează Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” în calitate de posesor și deținător al sistemului informațional „Catalogul semantic”.
4. Autoritățile și instituțiile publice, autoritățile administrative autonome, autoritățile administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență (autoritățile administrative din subordine, inclusiv serviciile publice desconcentrate și cele aflate în subordine, precum și instituțiile publice în care ministerul, Cancelaria de Stat sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator), care dețin resurse informaționale de stat, precum și persoanele juridice de drept privat care, în numele autorităților și instituțiilor publice, gestionează sau dețin resurse informaționale de stat:
 - 1) vor înregistra prin intermediul sistemului informațional „Catalog semantic”, activele semantice pe care le dețin;
 - 2) vor actualiza datele aferente activelor semantice înregistrate;
 - 3) vor utiliza sistemul informațional „Catalog semantic” pentru depunerea cererii de acces la date.
5. Persoanele juridice de drept privat, care dețin active semantice, pot utiliza sistemul informațional „Catalog semantic”, în condițiile stabilite de Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și prezenta hotărâre.
6. Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”:

1) va asigura implementarea, funcționarea și dezvoltarea continuă a sistemului informațional „Catalog semantic”;

2) în vederea completării cu active semantice a sistemului informațional „Catalog semantic” și facilitării schimbului electronic de date între sectorul public și privat, va asigura, fără perceperea unor plăți, persoanelor juridice de drept public și de drept privat utilizarea sistemului informațional „Catalogul semantic”.

7. În scopul implementării prezentei hotărâri, fondatorul Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”, în comun cu Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, va evalua anual costurile necesare administrării și dezvoltării continue a sistemului informațional „Catalogul semantic” și va înainta propuneri de solicitare a mijloacelor financiare Ministerului Finanțelor în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, pentru a fi incluse în Legea bugetului de stat pe anul respectiv.

8. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării.

PRIM-MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU

Conceptul sistemului informațional „Catalog semantic”

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Sistemul informațional „Catalog semantic” (în continuare – Catalog semantic) reprezintă o soluție informatică de evidență a activelor semantice.
2. Catalogul semantic este parte componentă a platformei de interoperabilitate, care constituie sursa unică și autentică (un inventar) de active semantice, organizată cu scopul asigurării interoperabilității semantice.
3. În sensul prezentului concept vor fi utilizate următoarele noțiuni de bază:
 - activ semantic – astfel cum este definit conform prevederilor Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
 - atribut - valoare specifică a unei entități care definește o proprietate a unui obiect, element sau fișier;
 - clasificator - astfel cum este definit conform prevederilor Legii nr.71/2007 cu privire la registre;
 - entitate – activ semantic ce reflectă o informație cu caracter descriptiv, distinct și unic față de celelalte active semantice;
 - eveniment – o combinație de active semantice interconectate care descriu și definesc procese, stări supuse schimbării în raport cu obiectul/subiectul evenimentului;
 - interpelare – descriu parametrii în baza cărora pot fi consumate și/sau furnizate date (parametri de intrare), caracteristicile de disponibilitate ale activelor semantice în procesul schimbului de date.
4. Scopul Catalogului semantic este de a oferi autorităților și instituțiilor publice, precum și persoanelor juridice de drept privat, un mecanism eficient, fiabil și modern de înregistrare a activelor semantice.
5. Obiective de bază specifice stabilite pentru Catalogul semantic:
 - 1) automatizarea inventarului activelor semantice;
 - 2) digitalizarea înregistrării activelor semantice;
 - 3) eficientizarea procesului de evidență a activelor semantice;
 - 4) instituirea unui mecanism automatizat destinat înregistrării într-un mod autonom a activelor semantice;
 - 5) asigurarea alinierii și interoperabilității semantice în contextul schimbului de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).
6. Sarcinile de bază realizate de Catalogul semantic:
 - 1) evidența activelor semantice;
 - 2) evidența deținătorilor de active semantice;
 - 3) depunerea cererii de conectare la platforma de interoperabilitate (MConnect);

4) asigurarea accesului publicului larg la activele semantice înregistrate în Catalogul semantic;

5) generarea de informații statistice.

7. Principiile de bază ale Catalogului semantic sunt:

1) principiul legalității, care presupune crearea și exploatarea Catalogului semantic în conformitate cu legislația națională;

2) principiul integrității datelor, care presupune păstrarea conținutului și interpretarea univocă în condițiile unor acțiuni accidentale. Integritatea datelor se consideră a fi păstrată dacă datele nu au fost denaturate sau distruse;

3) principiul publicității activelor semantice, care presupune că activele semantice disponibile în Catalogul semantic sunt publice;

4) principiul veridicității datelor, care presupune evidența activelor semantice în baza unor date autentice;

5) principiul plenitudinii datelor, prin care se are în vedere asigurarea volumului complet al informației disponibile gestionate de Catalogul semantic, în conformitate cu actele normative;

6) principiul caracterului dinamic al datelor înregistrate, care presupune că informațiile disponibile în Catalogul semantic se ajustează continuu, în dependență de modificările care survin;

7) principiul securității informaționale, care presupune asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor împotriva pierderii, alterării, denaturării, deteriorării, modificării, accesului și utilizării neautorizate. Securitatea Catalogului semantic presupune rezistența la atacuri, protecția caracterului confidențial al informației, a integrității și pregătirea pentru lucru atât la nivel de sistem, cât și la nivel de date prezentate în această informație;

8) principiul compatibilității Catalogului semantic cu sistemele informaționale publice existente în țară;

9) principiul îmbunătățirii continue, care presupune ajustarea activelor semantice la practicile și recomandările internaționale;

10) principiul modularității și scalabilității, ce reprezintă posibilitatea de a dezvolta Catalogul semantic fără modificarea componentelor create anterior;

11) principiul neexcesivității și pertinentei prelucrării datelor cu caracter personal, care relevă necesitatea limitării volumului datelor cu caracter personal prelucrate, în așa fel încât să fie prelucrate doar informațiile relevante și necesare în contextul realizării sarcinilor Catalogului semantic.

Capitolul II

CADRUL NORMATIV-JURIDIC AL CATALOGULUI SEMANTIC

8. Crearea și funcționarea Catalogului semantic este reglementată, în particular, de următoarele acte normative și documente de politici:

1) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452);

2) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44);

3) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314);

4) Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 79-82, art. 591);

5) Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 109-118, art. 277);

6) Hotărârea Guvernului 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 157-166, art. 474);

7) Regulamentul privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate (MConnect), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 132-138, art. 254);

8) Regulamentul privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea platformei tehnologice comune (MCloud), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 47-48, art. 145);

9) Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 147-151, art. 445);

10) Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 4-8, art. 02);

11) Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 261-267, art. 756);

12) Programul privind Cadrul de Interoperabilitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 (Monitorul Oficial al Republicii, 2012, nr. 186-189, art. 708);

13) Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 95-97, art. 335);

14) Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 94/2009 cu privire la aprobarea unor reglementări tehnice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 58-60, art. 232).

Capitolul III

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL CATALOGULUI SEMANTIC

9. Funcțiile de bază ale sistemului sunt:

1) Formarea resursei informaționale (Inventarul activelor semantice). Funcțiile de bază în procesul de formare a bazei de date a Catalogului semantic sunt funcțiile de înregistrare, actualizare a datelor și scoaterea din evidență a obiectelor informaționale (schimbarea statutului obiectului, de exemplu arhivare);

2) asigurarea accesului liber la activele semantice. Informațiile despre activele semantice din Catalogul semantic sunt publice și vor fi utilizate numai în scopuri legale.

3) jurnalizarea evenimentelor. Orice acțiune a utilizatorilor se documentează în registre electronice speciale, arătând momentul și utilizatorul care a efectuat acțiunea. Pentru fiecare acțiune a utilizatorului se salvează în evenimentul jurnalizat datele care au fost modificate. Catalogul semantic jurnalizează evenimentele de business critice prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog). Acțiunile care sunt jurnalizate prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) pot fi configurate în opțiunile de administrare. Catalogul semantic jurnalizează local evenimente ce țin de buna funcționare a registrului;

4) asigurarea calității și consistenței activelor semantice publicate în Catalogul semantic.

10. Având în vedere funcțiile Catalogului semantic, sistemul va avea următoarele contururi funcționale de bază:

1) Conturul „Spațiul Autorității Competente” care asigură următoarele funcții specifice:

- a) gestionarea categoriilor de active semantice;
- b) înregistrarea și gestionarea deținătorilor de active semantice;
- c) înregistrarea și gestionarea interpelărilor;
- d) aprobarea, publicarea, revocarea și scoaterea din uz a activelor semantice;
- e) generarea informațiilor statistice.

2) Conturul „Spațiul Deținătorului de activ semantic” care asigură următoarele funcții specifice:

- a) crearea, editarea și ștergerea activelor semantice proprii;
- b) transmiterea spre aprobare a operațiunilor conexe propriilor active semantice;
- c) generarea informațiilor statistice.

3) Conturul „Spațiul utilizatorului autentificat” care asigură următoarele funcții specifice:

- a) explorarea conținutului Catalogului semantic;
- b) descărcarea activelor semantice în formate tehnologice ușor accesibile;
- c) selectarea activelor semantice și gestionarea coșului de preferințe;
- d) elaborarea și transmiterea cererii de conectare la platforma de interoperabilitate (MConnect);
- e) generarea informațiilor statistice.

4) Conturul „Spațiul utilizatorului neautentificat” care asigură următoarele funcții specifice:

- a) explorarea conținutului Catalogului semantic;
 - b) descărcarea activelor semantice în formate tehnologice ușor accesibile;
 - c) selectarea activelor semantice și gestionarea coșului de preferințe;
 - d) vizualizarea informațiilor statistice.
- 5) Conturul „Administrare și Control”, care asigură următoarele funcții:
- a) administrarea Catalogului semantic;

- b) asigurarea integrității logice a sistemului;
- c) determinarea nivelului de acces al utilizatorilor;
- d) asigurarea securității și protecției informației în sistem;
- e) gestionarea copiilor de rezervă;
- f) jurnalizarea evenimentelor de sistem;
- g) monitorizarea performanței sistemului;
- h) suportul tehnic și mentenanța.

Capitolul IV

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A CATALOGULUI SEMANTIC

- 11. Proprietarul Catalogului semantic este statul.
- 12. Posesorul și deținătorul Catalogului semantic este Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - posesor).
- 13. Posesorul asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea Catalogului semantic.
- 14. Administratorul tehnic al Catalogului semantic este Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.
- 15. Registratorii Catalogului semantic sunt deținătorii activelor semantice, care vor asigura crearea, editarea și ștergerea acestora.
- 16. Destinatari ai datelor din Catalogul semantic sunt persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat și de drept public.

Capitolul V

DOCUMENTELE CATALOGULUI SEMANTIC

- 17. Documentele de bază ale Catalogului semantic se clasifică, după cum urmează:
 - 1) documente de intrare;
 - 2) documente de ieșire.
- 18. Documentele de intrare ale Catalogului semantic sunt considerate:
 - 1) formularul pentru înregistrarea categoriilor de active semantice;
 - 2) formularul pentru înregistrarea deținătorilor de active semantice;
 - 3) formularul pentru crearea, modificarea și ștergerea activelor semantice;
 - 4) formularul pentru editarea șabloanelor de notificări;
 - 5) formularul pentru completarea și/sau editarea cererii de conectare la platforma de interoperabilitate (MConnect).
- 19. Documentele de ieșire ale Catalogului semantic sunt considerate:
 - 1) extras privind activele semantice;
 - 2) cerere privind conectarea la platforma de interoperabilitate (MConnect);
 - 3) notificare în privința unui eveniment conex activelor semantice sau utilizării Catalogului semantic;
 - 4) documentele ce conțin înregistrări de audit;
 - 5) date statistice.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL CATALOGULUI SEMANTIC

Secțiunea 1

Obiectele informaționale gestionate de sistem

20. Totalitatea obiectelor informaționale de bază, care reprezintă resursa informațională a Catalogului semantic, se determină în funcție de destinația acestuia și include:

1) deținătorul de activ semantic (persoana juridică) – obiect informațional împrumutat Registrul de stat al unităților de drept;

2) atribut;

3) entitate;

4) clasificator;

5) eveniment;

6) interpelare.

21. Identificatorul obiectului informațional „deținătorul de activ semantic” este numărul de identificare de stat al persoanei juridice (IDNO);

22. Identificatorul obiectului informațional „atribut” este constituit de un cod unic de identificare, atribuit de Catalogul semantic.

23. Identificatorul obiectului informațional „entitate” este constituit de un cod unic de identificare, atribuit de Catalogul semantic.

24. Identificatorul obiectului informațional „clasificator” este constituit de un cod unic de identificare, atribuit de Catalogul semantic.

25. Identificatorul obiectului informațional „eveniment” este constituit de un cod unic de identificare, atribuit de Catalogul semantic.

26. Identificatorul obiectului informațional „interpelare” este constituit de un cod unic de identificare, atribuit de Catalogul semantic.

27. Obiectele informaționale reprezintă totalitatea de date care le caracterizează:

1) datele obiectului informațional „deținător de activ semantic”:

a) IDNO;

b) denumirea;

c) statutul;

d) adresa;

e) datele de contact (telefon, adresa poștei electronice (e-mail) etc.);

f) informații despre operatorii deținătorului de activ semantic (IDNP, Nume/Prenume, funcția și datele de contact).

2) datele despre obiectul informațional „activ semantic”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea activului;

c) temeiul juridic al activului;

d) categoria activului;

e) descrierea activului;

f) numărul versiunii activului;

g) istoricul versiunilor;

h) data ultimei actualizări;

i) statut activului;

j) tipul de activ dintr-o listă predefinită de tipuri (entitate, clasificator eveniment sau interpelare);

k) atribute de activ, inclusiv tip de atribut (tip primitiv sau referință la altul);

l) reguli de validare;

m) relația și referințele la alte active (cum ar fi tipul de părinte, tipurile derivate);

n) valori specifice (pentru clasificatori etc.);

o) eșantion de date (eșantionează instanțe valide, solicitări, răspunsuri etc.);

p) date despre deținătorul activului semantic (denumire, IDNO etc.);

q) data revocării activului semantic;

r) motivul revocării activului semantic.

3) date despre obiectul informațional „atribut”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) cheia – denumirea tehnologică;

d) disponibilitatea în platforma de interoperabilitate (MConnect);

e) caracterul obligatoriu/neobligatoriu;

f) valoarea standardă;

g) descrierea atributului;

h) statut activului;

i) tipul atributului (simplu, referință, obiect și matrice);

j) legături de sens.

4) date despre obiectul informațional „entitate”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) actualitatea activului;

d) cheia – denumirea tehnologică;

e) denumirea deținătorului;

f) categoria;

g) descrierea;

h) temeiul legal;

i) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimei modificări);

j) numărul versiunii;

k) data ultimei actualizări;

l) statut activului;

m) atribute;

n) interpelări conexe;

o) evenimente conexe;

p) clasificatoare conexe.

5) date despre obiectul informațional „clasificator”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) actualitatea activului;

d) cheia – denumirea tehnologică;

- e) denumirea deținătorului;
 - f) categoria;
 - g) descrierea;
 - h) temeiul legal;
 - i) autorii activului;
 - j) numărul versiunii;
 - k) istoricul versiunilor;
 - l) data ultimei actualizări;
 - m) statut activului;
 - n) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimelor modificări);
 - o) termeni (cod, denumire, termen de valabilitate etc.);
 - p) entități conexe;
 - q) evenimente conexe;
 - r) interpelări conexe.
- 6) date despre obiectul informațional „eveniment”;**
- a) ID – număr de identificare;
 - b) denumirea;
 - c) denumirea deținătorului;
 - d) descrierea evenimentului;
 - e) numărul versiunii;
 - f) istoricul versiunilor;
 - g) data ultimei actualizări;
 - h) statut activului;
 - i) categoria;
 - j) atribut;
 - k) interpelări conexe;
 - l) entități conexe;
 - m) clasificatoare conexe.
- 7) date despre obiectul informațional „interpelare”:**
- a) ID – număr de identificare;
 - b) denumirea;
 - c) actualitatea activului;
 - d) cheia – denumirea tehnologică;
 - e) denumirea deținătorului;
 - f) categoria;
 - g) descrierea;
 - h) temeiul legal;
 - i) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimelor modificări);
 - j) numărul versiunii;
 - k) istoricul versiunilor;
 - l) data ultimei actualizări;
 - m) statut activului;
 - n) formatul apelului;

- o) metoda de apel;
- p) URL-ul apelului;
- q) parametrii de intrare – atribut/e;
- r) antet – atribut și/sau parametrii standard;
- s) rezultat – tip, deținătorul activului semantic, cheia activului semantic și descrierea rezultatului;
- t) nivel agreeat de servicii (SLA), la necesitate.

Secțiunea a 2-a

Scenariul de bază aferent obiectelor informaționale

28. Scenariile de bază ale Catalogului semantic reprezintă o listă a evenimentelor aferente obiectului informațional luat la evidență în sistem. Grupul de scenarii ce țin de introducerea și actualizarea informației interacționează cu obiectele informaționale ale sistemului în modul următor:

- 1) pentru obiectul informațional „deținător de activ semantic”:
 - a) înregistrarea în sistem a deținătorilor de active semantice se efectuează de către posesorul Catalogului semantic;
 - b) înregistrarea modificărilor datelor despre deținătorii de active semantice se efectuează de posesorul Catalogului semantic la momentul comunicării despre schimbările survenite;
 - c) scoaterea din evidență a deținătorilor de active semantice se efectuează de către posesorul Catalogului semantic la momentul transmiterii activelor semantice către un alt deținător. Scoaterea din evidență presupune doar modificarea statutului obiectului informațional, nu și eliminarea fizică din baza de date, astfel fiind păstrat istoricul acestuia.
- 2) pentru obiectele informaționale „atribut”, „entitate”, „clasificator”, „eveniment” și „interpelare”:
 - a) înregistrarea activului se efectuează de către deținătorii de active semantice, individual sau cu suportul metodologic al posesorului Catalogului semantic, la momentul înregistrării sau modificării unui activ semantic;
 - b) înregistrarea modificărilor aferente activului se efectuează de către deținătorii de active semantice, la momentul modificării structurii activului și/sau elementelor acestuia, precum și a cadrului normativ aplicabil;
 - c) scoaterea din evidență a activului se efectuează de către deținătorii de active semantice la momentul revocării acestuia. Scoaterea din evidență presupune doar modificarea statutului obiectului informațional, nu și eliminarea fizică din baza de date, astfel fiind păstrat istoricul acestuia.

Secțiunea a 3-a

Interacțiunea cu alte sisteme și platforme electronice guvernamentale

29. Catalogul semantic va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) care funcționează în baza tehnologiei de „cloud computing”, utilizată pentru găzduirea sistemelor informaționale guvernamentale.

30. Catalogul semantic va interacționa cu următoarele platforme și servicii electronice guvernamentale:

- 1) platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date cu registrele și sistemele informaționale de stat;
- 2) serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul sistemului;
- 3) serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea documentelor electronice;
- 4) serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în cadrul Catalogului semantic;
- 5) serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify) – pentru notificarea utilizatorilor.

Capitolul VII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL CATALOGULUI SEMANTIC

31. La dezvoltarea Catalogului semantic se va aplica arhitectura multi-nivel (având cel puțin următoarele nivele – baza de date, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul) și principiile agile. Utilizarea unei astfel de arhitecturi și principii va permite o cuplare redusă între componente, în care responsabilitățile fiecărei componente sunt specializate, precum și implementarea iterativă, operarea modificărilor și flexibilitate în implementare.

32. Platforma tehnică va utiliza standarde deschise și va fi compatibilă cu sisteme care, la fel, utilizează standarde non-proprietare, cât și cu standardele deja existente.

33. Arhitectura complexului software-hardware, lista produselor software și a mijloacelor tehnice utilizate la crearea infrastructurii informaționale se determină de posesor la etapele ulterioare de dezvoltare a sistemului, ținând cont de:

- 1) implementarea unei soluții bazate pe SOA (Service Oriented Architecture – Arhitectură software bazată pe servicii), care oferă posibilitatea reutilizării unor funcții ale sistemului cu noi funcționalități fără a afecta funcționarea sistemului;
- 2) implementarea funcționalităților de arhivare (backup) și restabilire a datelor în caz de incidente.

34. Catalogul semantic va putea fi ușor extins pe verticală, prin extinderea resurselor hardware utilizate, pentru a acomoda numărul necesar de utilizatori, atât în regim normal de lucru, cât și în perioadele de vârf.

35. Sistemul de comunicații se va baza pe infrastructura și echipamentul rețelelor guvernamentale, care includ posibilitatea conectării la internet. Infrastructura existentă va fi planificată în mod corespunzător, pentru a oferi nivelele adecvate de performanță și capacitate.

36. Interfața de utilizare a Catalogului semantic se va adapta automat la diverse rezoluții de afișare și va fi disponibilă în limbile română, rusă și engleză.

37. Interfața de utilizare a Catalogului semantic va fi implementată folosind tehnologii care vor asigura funcționarea serviciului pe dispozitivele mobile.

38. Având în vedere locul și rolul Catalogului semantic în cadrul resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova, este necesară o disponibilitate înaltă

și accesul neîntrerupt la sistem. Din acest motiv, întreaga soluție va fi construită în regim de înaltă disponibilitate (24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână).

Capitolul VIII

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE

39. Securitatea informațională presupune protecția Catalogului semantic, la toate etapele proceselor de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter artificial sau natural, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului posesorului și utilizatorilor resurselor informaționale și infrastructurii informaționale.

40. Asigurarea securității informației va fi realizată în conformitate cu Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017. Pentru gestiunea riscurilor de securitate va fi implementată o politică generală de securitate. Personalul implicat în utilizarea și administrarea Catalogului semantic va fi instruit în ceea ce privește riscurile de securitate la care poate fi expus. Politică de securitate va include prevederi referitoare la organizarea auditurilor periodice de securitate pentru a verifica politica și conformitatea cu regulile de securitate, precum și a stabili domeniile, care necesită îmbunătățiri.

41. Pericolele securității informaționale sunt:

- 1) colectarea și utilizarea ilegală a datelor;
- 2) încălcarea tehnologiei de prelucrare a datelor;
- 3) implementarea în produsele software și hardware a componentelor care îndeplinesc funcții neprevăzute în documentația aferentă acestor produse;
- 4) elaborarea și răspândirea programelor ce afectează funcționarea normală a sistemelor informaționale și de telecomunicații, precum și a sistemelor securității informaționale;
- 5) nimicirea, deteriorarea, suprimarea radioelectronică sau distrugerea mijloacelor și sistemelor de prelucrare a datelor, de telecomunicații și comunicații;
- 6) influențarea sistemelor cu parolă-cheie de protecție a sistemelor automatizate de prelucrare și transmitere a datelor;
- 7) compromiterea cheilor și mijloacelor de protecție criptografică a informației;
- 8) scurgerea informației prin canale tehnice;
- 9) implementarea dispozitivelor electronice pentru interceptarea informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a datelor utilizând sistemele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale autorităților administrației publice;
- 10) nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau de alt tip;
- 11) interceptarea datelor în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și impunerea unei informații false;
- 12) utilizarea tehnologiilor informaționale naționale și internaționale necertificate, a mijloacelor de protecție a informației, a mijloacelor de informatizare, de telecomunicații și comunicații la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale de telecomunicații;

13) accesul nesanționat la resursele informaționale din băncile și bazele de date;

14) încălcarea restricțiilor legale privind răspândirea informației;

15) încălcarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

42. Catalogul semantic asigură următoarele obiective de securitate:

1) autentificarea – garantează că zonele restricționate ale Catalogului semantic vor fi accesibile doar utilizatorilor cu o identitate verificată prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

2) autorizarea – garantează că utilizatorii autentificați prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) pot accesa serviciile și datele care corespund drepturilor lor de acces;

3) confidențialitatea – garantează că datele înregistrate în Catalogul semantic nu pot fi accesate de o parte terță neautorizată;

4) integritatea – garantează că datele înregistrate în Catalogul semantic nu au fost modificate sau alterate de o parte terță neautorizată;

5) non-repudierea – garantează că datele înregistrate în Catalogul semantic nu pot fi negate mai târziu.

43. Pentru atingerea obiectivelor de securitate, Catalogul semantic dispune de mai multe mecanisme de securitate:

1) mecanisme sigure de autentificare și autorizare – Catalogul semantic utilizează serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) pentru autentificare și autorizare. Sistemul va prelua rolurile utilizatorilor din serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

2) firewall – filtrul firewall face parte din arhitectura tehnică a platformei tehnologice (MCloud) pentru a asigura un mecanism de apărare împotriva utilizatorilor externi neautorizați;

3) antivirus/anti-spam – soluțiile hardware și/sau software asigură protecția antivirus și anti-spam pentru toate serverele. Fișierele se scanează la încărcare în sistem. În cazul detectării unui fișier infectat, procedura de încărcare este oprită și fișierul – respins;

4) sistem de detectare a intruziunilor – sistem de detectare a intruziunilor care include toți utilizatorii de pe toate serverele;

5) comunicare sigură (transferuri de date) între serverele web și utilizatori – schimbul de informații confidențiale este securizat;

6) backup sistematic al datelor păstrate – permite recuperarea rapidă și fiabilă a datelor în caz de incident care a dus la pierderea sau deteriorarea datelor;

7) instrument de înregistrare a evenimentelor de audit – toate activitățile desfășurate de către utilizatori, indiferent dacă au succes sau nu (cum ar fi conectările încercate, dar nereușite), sunt monitorizate și înregistrate în jurnalele Catalogului semantic cu acces limitat pentru utilizatorii neautorizați.

44. În cadrul Catalogului semantic se asigură generarea și păstrarea înregistrărilor privind operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în condițiile cadrului normativ în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

Înregistrările privind operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal pot fi accesate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și puse la dispoziția acestuia în scopul investigării potențialelor încălcări ale regimului de prelucrare/protecție a datelor cu caracter personal.

45. O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea păstrării înregistrărilor de audit pentru analiza integrității sistemului și pentru monitorizarea activității utilizatorilor. Catalogul semantic se va baza pe un mecanism complex de înregistrări (intern, și cu utilizarea serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)), ce urmează practicile internaționale.

REGULAMENT
privind modul de funcționare și utilizare a sistemului informațional „Catalog semantic”

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a sistemului informațional „Catalogul semantic” (în continuare - Regulament) este elaborat în vederea reglementării conținutului, modului de organizare și funcționare a sistemului informațional „Catalog semantic” (în continuare – Catalog semantic).

2. Catalogul semantic este organizat astfel încât să asigure ca procesele de înregistrare și acces la activele semantice să fie simple, eficiente, accesibile și transparente.

3. Noțiunile utilizate în prezentul Regulament sunt corespunzătoare definițiilor de la pct. 3 al Anexei nr. 1 din prezenta hotărâre.

Capitolul II
**SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL CREĂRII,
EXPLOATĂRII ȘI UTILIZĂRII CATALOGULUI SEMANTIC**

4. Subiecții din domeniul creării, exploatării și al utilizării Catalogului semantic sunt:

- 1) proprietarul;
- 2) posesorul;
- 3) deținătorul;
- 4) administratorul tehnic;
- 5) registratorii;
- 6) destinatarii.

5. Proprietarul Catalogului semantic este statul. Resursele financiare pentru dezvoltarea, mentenanța și exploatarea Catalogului semantic sunt asigurate din bugetul de stat și alte mijloace financiare, conform legislației.

6. Posesorul și deținătorul Catalogului semantic este Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - posesorul).

7. Administratorul tehnic al Catalogului semantic este Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.

8. Registratorii Catalogului semantic sunt deținătorii activelor semantice, care vor asigura înregistrarea, configurarea și revocarea acestora.

9. Destinatari ai datelor din Catalogul semantic sunt persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat și de drept public.

Capitolul III

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE SUBIECȚILOR CATALOGULUI SEMANTIC

Secțiunea 1

Atribuțiile, drepturile și obligațiile posesorului

10. Posesorul are următoarele atribuții:

- 1) asigură condițiile organizatorice și financiare pentru crearea și funcționarea Catalogului semantic;
- 2) stabilește scopurile și funcționalitățile Catalogului semantic, în conformitate cu prezenta hotărâre;
- 3) stabilește măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a Catalogului semantic;
- 4) asigură înregistrarea, soluționarea și înlăturarea erorilor, disfuncționalităților și incidentelor care afectează funcționarea normală a Catalogului semantic;
- 5) asigură dezvoltarea continuă a Catalogului semantic prin adăugarea de noi componente ce pot fi utilizate de utilizatori;
- 6) stabilește, regulile și cerințele minime de calitate pentru înregistrarea activelor semantice;
- 7) asigură acordarea suportului metodologic și practic registratorilor în procesul de gestionare a activelor semantice;
- 8) validează acțiunile conexe gestionării activelor semantice, realizate de deținătorii acestora în cadrul Catalogului semantic;
- 9) asigură coordonarea tehnică și armonizarea activelor semantice în cadrul Catalogului semantic și soluționează în comun cu registratorii cazurile de dublare a activelor semantice în Catalogul semantic;
- 10) organizează activități de instruire și promovare privind utilizarea Catalogului semantic;
- 11) exercită alte atribuții necesare asigurării bunei funcționări a Catalogului semantic.

11. Posesorul are dreptul:

- 1) să elaboreze și să dezvolte, prin intermediul Cancelariei de Stat, în baza competențelor sale, cadrul normativ cu privire la Catalogul semantic;
- 2) să propună soluții de perfecționare și eficientizare al procesului de funcționare a Catalogului semantic, precum și să le pună în aplicare;
- 3) să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la Catalogul semantic pentru utilizatorii care nu respectă regulile, standardele și normele general acceptate în domeniul securității informaționale;
- 4) să solicite de la registratori actualizarea și/sau corectarea datelor introduse în Catalogul semantic, în caz de depistare a omiterilor și erorilor.

12. Posesorul este obligat:

1) să asigure funcționarea neîntreruptă și ținerea Catalogului semantic în conformitate cu cadrul normativ aplicabil;

2) să verifice corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor introduse de registratorii Catalogului semantic;

3) să acorde suportul necesar utilizatorilor, care au acces la Catalogul semantic;

4) să informeze utilizatorii Catalogului semantic despre modificările condițiilor tehnice de funcționare a acestuia;

5) să informeze utilizatorii despre termenii și condițiile de utilizare a Catalogului semantic;

6) să asigure implementarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea regimului de confidențialitate și securitate a datelor în conformitate cu cadrul normativ aplicabil;

7) să utilizeze informația obținută din Catalogul semantic doar în scopurile stabilite de prezentul Regulament și cadrul normativ aplicabil.

13. Drepturile, atribuțiile și obligațiile posesorului Catalogului semantic sunt stabilite în conformitate cu Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Legea nr. 71/2007 cu privire la registre.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile registratorului

14. Registratorul are dreptul:

1) să utilizeze funcționalitățile Catalogului semantic, în conformitate cu prezentul Regulament și regulile de utilizare aferente;

2) să acceseze spațiul informațional al Catalogului semantic, în limitele rolului atribuit;

3) să solicite și să primească de la posesor asistență metodologică și practică de utilizare a Catalogului semantic;

4) să înainteze posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea Catalogului semantic;

5) să înainteze posesorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării Catalogului semantic.

15. Registratorul este obligat:

1) să identifice activele semantice specifice activităților pe care le realizează;

2) să înregistreze și să actualizeze în Catalogul semantic activele semantice pe care le deține;

3) să asigure corectitudinea, autenticitatea, actualitatea și veridicitatea datelor introduse în Catalogul semantic;

4) să asigure revizuirea datelor înregistrate în cazul existenței solicitării din partea posesorului Catalogului semantic;

5) să desemneze persoane responsabile de înregistrarea activelor semantice pe care le deține;

6) să respecte condițiile tehnice de utilizare a Catalogului semantic;

7) să întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;

8) să utilizeze funcționalitățile Catalogului semantic în exclusivitate conform destinației acestora și în strictă conformitate cu legislația.

Capitolul IV **ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII** **CATALOGULUI SEMANTIC**

16. Catalogul semantic este ținut electronic în limba română, rusă și engleză.

17. Posesorul Catalogului semantic efectuează administrarea acestuia cu ajutorul complexului de mijloace software și hardware, în corespundere cu prezentul Regulament.

18. Păstrarea Catalogului semantic este asigurată de posesor până la adoptarea deciziei de lichidare a acestuia. În cazul lichidării, datele și documentele conținute în acesta se transmit în arhivă conform legislației.

19. Răspunderea pentru veridicitatea și corectitudinea datelor și informațiilor incluse, precum și pentru respectarea obligației de înregistrare a activelor semantice, revine registratorilor.

20. Catalogul semantic se actualizează periodic cu active semantice și date referitoare la acestea.

21. Toate înregistrările și modificările operate în Catalogul semantic se păstrează în ordine cronologică.

22. Obiectele informaționale reprezintă totalitatea de date care le caracterizează:

1) datele obiectului informațional „deținător de activ semantic”:

- a) IDNO;
- b) denumirea;
- c) statutul;
- d) adresa;
- e) datele de contact (telefon, adresa poștei electronice (e-mail) etc.);
- f) informații despre operatorii deținătorului de active semantice (IDNP, Nume/Prenume, funcția și datele de contact).

2) datele despre obiectul informațional „activ semantic”:

- a) ID – număr de identificare;
- b) denumirea activului;
- c) temeiul juridic al activului;
- d) categoria activului;
- e) descrierea activului;
- f) numărul versiunii activului;
- g) istoricul versiunilor;
- h) data ultimei actualizări;
- i) statut activului;
- j) tipul de activ dintr-o listă predefinită de tipuri (entitate, clasificator eveniment sau interpelare);
- k) atribute de activ, inclusiv tip de atribut (tip primitiv sau referință la altul);
- l) reguli de validare;

m) relația și referințele la alte active (cum ar fi tipul de părinte, tipurile derivate);

n) valori specifice (pentru clasificatori etc.);

o) eșantion de date (eșantionează instanțe valide, solicitări, răspunsuri etc.);

p) date despre deținătorul activului semantic (denumire, IDNO etc.);

q) data revocării activului semantic;

r) motivul revocării activului semantic.

3) date despre obiectul informațional „atribut”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) cheia – denumirea tehnologică;

d) disponibilitatea în platforma de interoperabilitate (MConnect);

e) caracterul obligatoriu/neobligatoriu;

f) valoarea standardă;

g) descrierea atributului;

h) statut activului;

i) tipul atributului (simplu, referință, obiect și matrice);

j) legături de sens.

4) date despre obiectul informațional „entitate”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) actualitatea activului;

d) cheia – denumirea tehnologică;

e) denumirea deținătorului;

f) categoria;

g) descrierea;

h) temeiul legal;

i) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimei modificări);

j) numărul versiunii;

k) data ultimei actualizări;

l) statut activului;

m) attribute;

n) interpelări conexe;

o) evenimente conexe;

p) clasificatoare conexe.

5) date despre obiectul informațional „clasificator”:

a) ID – număr de identificare;

b) denumirea;

c) actualitatea activului;

d) cheia – denumirea tehnologică;

e) denumirea deținătorului;

f) categoria;

g) descrierea;

h) temeiul legal;

- i) autorii activului
 - j) numărul versiunii;
 - k) istoricul versiunilor;
 - l) data ultimei actualizări;
 - m) statut activului;
 - n) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimelor modificări);
 - o) termeni (cod, denumire, termen de valabilitate etc.);
 - p) entități conexe;
 - q) evenimente conexe;
 - r) interpelări conexe.
- 6) date despre obiectul informațional „eveniment”;**
- a) ID – număr de identificare;
 - b) denumirea;
 - c) denumirea deținătorului;
 - d) descrierea evenimentului;
 - e) numărul versiunii;
 - f) istoricul versiunilor;
 - g) data ultimei actualizări;
 - h) statut activului;
 - i) categoria;
 - j) atribut;
 - k) interpelări conexe;
 - l) entități conexe;
 - m) clasificatoare conexe.
- 7) date despre obiectul informațional „interpelare”:**
- a) ID – număr de identificare;
 - b) denumirea;
 - c) actualitatea activului;
 - d) cheia – denumirea tehnologică;
 - e) denumirea deținătorului;
 - f) categoria;
 - g) descrierea;
 - h) temeiul legal;
 - i) informații referitoare la autor (Nume/Prenume, rol și data operării ultimelor modificări);
 - j) numărul versiunii;
 - k) istoricul versiunilor;
 - l) data ultimei actualizări;
 - m) statut activului;
 - n) formatul apelului;
 - o) metoda de apel;
 - p) URL-ul apelului;
 - q) parametrii de intrare – atribut/e;
 - r) antet – atribut și/sau parametrii standard;

s) rezultat – tip, deținătorul activului semantic, cheia activului semantic și descrierea rezultatului;

t) nivel agreeat de servicii (SLA), la necesitate.

23. Scenariile de bază ale Catalogului semantic reprezintă o listă a evenimentelor aferente obiectului informațional luat la evidență în sistem. Grupul de scenarii ce țin de introducerea și actualizarea informației interacționează cu obiectele informaționale ale sistemului în modul următor:

1) pentru obiectul informațional „deținător de activ semantic”:

a) înregistrarea în sistem a deținătorilor de active semantice se efectuează de către posesorul Catalogului semantic;

b) înregistrarea modificărilor datelor despre deținătorii de active semantice se efectuează de posesorul Catalogului semantic la momentul comunicării despre schimbările survenite;

c) scoaterea din evidență a deținătorilor de active semantice se efectuează de către posesorul Catalogului semantic la momentul transmiterii activelor semantice către un alt deținător. Scoaterea din evidență presupune doar modificarea statutului obiectului informațional, nu și eliminarea fizică din baza de date, astfel fiind păstrat istoricul acestuia.

2) pentru obiectele informaționale „atribut”, „entitate”, „clasificator”, „eveniment” și „interpelare”:

a) înregistrarea activului se efectuează de către deținătorii de active semantice, individual sau cu suportul metodologic al posesorului Catalogului semantic, la momentul înregistrării sau modificării unui activ semantic;

b) înregistrarea modificărilor aferente activului se efectuează de către deținătorii de active semantice, la momentul modificării structurii activului și/sau elementelor acestuia, precum și a cadrului normativ aplicabil;

c) scoaterea din evidență a activului se efectuează de către deținătorii de active semantice la momentul revocării acestuia. Scoaterea din evidență presupune doar modificarea statutului obiectului informațional, nu și eliminarea fizică din baza de date, astfel fiind păstrat istoricul acestuia.

24. Catalogul semantic utilizează următoarele servicii electronice guvernamentale de platformă:

1) platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) – pentru găzduirea sistemului;

2) platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date cu alte sisteme informaționale și registre de stat;

3) serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea documentelor electronice;

4) serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul sistemului;

5) serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în cadrul Catalogul Semantic;

6) serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify) – pentru notificarea registratorilor.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA DATELOR ÎN CATALOGUL SEMANTIC

23. Registratorii utilizează funcționalitățile Catalogului semantic pentru gestionarea activelor semantice și informațiilor aferente acestora.

24. Înregistrarea activelor semantice existente se efectuează după punerea în funcțiune a Catalogului semantic.

25. Posesorul Catalogului semantic poate să identifice din oficiu un activ semantic și să solicite deținătorului acestuia inițierea procedurii de înregistrare a acestuia.

26. Posesorul Catalogului semantic validează înregistrările activelor semantice efectuate de către registratori și asigură publicarea acestora.

27. La înregistrarea activelor semantice în Catalogul semantic, acestea li se atribuie un identificator unic care rămâne invariabil pe parcursul întregii perioade de existență a obiectului în registru.

Capitolul VI

MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA DATELOR DIN CATALOGUL SEMANTIC

28. Modificarea și/sau completarea datelor din Catalogul semantic se efectuează de către registratori prin ștergerea, completarea sau substituirea datelor înregistrate anterior.

29. Modificarea și/sau completarea datelor din Catalogul semantic se realizează de către registratorii care le-au înregistrat.

30. În cazul schimbării deținătorului activelor semantice, modificarea și/sau completarea datelor le poate efectua noul deținător sau posesorul Catalogului semantic.

31. Modificarea și/sau completarea datelor din Catalogul semantic se realizează după evaluarea activului semantic deja înregistrat.

32. Posesorul Catalogului semantic validează modificarea și/sau completarea activelor semantice efectuate de către registratori și asigură publicarea acestora.

33. Temeiurile de evaluare a activului semantic constituie modificarea cadrului normativ aplicabil, solicitarea unei persoane terțe sau a posesorului Catalogului semantic.

34. Catalogul semantic asigură posibilitatea accesării și vizualizării informației la orice etapă de modificare și/sau completare a datelor, precum și evidența tuturor modificărilor și completărilor.

Capitolul VII

REVOCAREA DATELOR DIN CATALOGUL SEMANTIC

35. Revocarea datelor din Catalogul semantic se poate efectua de registratorul care le-a înregistrat.

36. Posesorul Catalogului semantic validează revocarea activelor semantice efectuate de către registratori și modificarea statutului acestora.

37. În cazul schimbării deținătorului activelor semantice, revocarea datelor o poate efectua noul deținător.

38. Activele semantice radiate, datele aferente acestora și toate versiunile acestora sunt vizibile doar pentru registratorii acestora și posesorul Catalogului semantic și pot fi utilizate doar în scopuri statistice și de audit.

Capitolul VIII

REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR DIN CATALOGUL SEMANTIC

39. Informațiile despre activele semantice au un caracter public.

40. Destinatarii datelor din Catalogul semantic nu sunt în drept să modifice datele obținute din Catalogul semantic, iar la utilizarea acestora sunt obligați să indice sursa lor.

Capitolul IX

ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI

41. Asigurarea securității, confidențialității și integrității datelor prelucrate în cadrul Catalogul semantic se efectuează de către subiecții acestuia, cu respectarea strictă a cerințelor față de asigurarea securității informației și a prevederilor legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

42. Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din Catalogul semantic se consideră tot complexul de mijloace software și hardware care asigură realizarea proceselor informaționale:

1) baza de date, sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestiune a bazelor de date și alte aplicații care asigură funcționarea Catalogului semantic;

2) sistemele de telecomunicații, rețele, servere, calculatoare și alte mijloace tehnice de prelucrare a informației.

43. Protecția informației din Catalogul semantic la nivel de posesor se efectuează prin următoarele metode:

1) asigurarea măsurilor de protecție a datelor, prin folosirea metodelor criptografice de transmitere a informației prin rețelele de transport de date guvernamentale;

2) excluderea accesului neautorizat la datele din Catalogul semantic, prin utilizarea certificatelor cheilor publice;

3) prevenirea acțiunilor speciale tehnice și de program care duc la distrugerea, denaturarea datelor sau care cauzează defecțiuni în funcționarea complexului tehnic și de program;

4) efectuarea periodică planificată a copiilor de rezervă ale datelor și fișierelor mijloacelor de program;

5) efectuarea tuturor măsurilor pentru asigurarea restabilirii și continuității funcționării Catalogului semantic în cazul incidentelor.

44. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software și hardware, doar prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor.

45. Utilizatorii Catalogului semantic sunt autorizați să acceseze doar funcționalitățile și datele pentru care au permisiunile necesare, conform rolurilor fiecăruia.

46. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software și hardware, doar prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor.

47. Fiecare subiect al Catalogului semantic asigură informarea și instruirea utilizatorilor privind metodele și procedeele de contracarare a pericolelor informaționale.

48. Funcționarea Catalogului semantic se suspendă de către posesor, cu informarea subiecților prin mijloacele tehnice disponibile, în caz de apariție a uneia dintre următoarele situații:

1) în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware al Catalogului semantic;

2) la încălcarea cerințelor sistemului securității informației, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea Catalogului semantic;

3) în cazul apariției dificultăților tehnice ce fac imposibilă utilizarea și funcționarea în condiții optime a Catalogului semantic.

49. Suspendarea funcționării sistemului se efectuează asigurându-se un impact minim asupra calității serviciilor livrate utilizatorilor Catalogului semantic.

Capitolul IX

CONTROLUL ȘI RESPONSABILITATEA

50. Catalogul semantic este supus unui control intern și extern. Controlul intern este efectuat de către posesor, iar controlul extern este efectuat de către autoritățile administrației publice autorizate conform planurilor de activitate.

51. Pentru organizarea controlului de funcționare a Catalogului semantic este responsabil posesorul acestuia.